

รัฐประศาสนศาสตร์ นิวส์

ปีที่ 18 ฉบับที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ 2557 หลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์จุฬา ทองประไพ และรองศาสตราจารย์สมพิศ สุขแสน

บรรณาธิการ

สาระน่ารู้

- ★ จุดเด่น 10 ประเทศ มหานครอาเซียน
- ★ นโยบายการเงินกับนโยบายการคลัง
- ★ ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์

จุดเด่น 10 ประเทศ มหานครอาเซียน

ในสภาวะแห่งยุคทุนนิยม ที่เศรษฐกิจเป็นตัวขับเคลื่อนและผลักดันให้ประเทศต่าง ๆ ก้าวรุดไปข้างหน้าอย่างรวดเร็ว ประกอบกับประเทศต่าง ๆ นั้นอยู่รวมกันเป็นสังคมโลก ไม่สามารถอยู่โดดเดี่ยวเดียวดายได้ จึงต้องมีการรวมตัวกันของประเทศในแต่ละภูมิภาคเพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ร่วมและพัฒนาประเทศในภูมิภาคไปพร้อม ๆ กัน ด้วยเหตุนี้ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือ อาเซียน จึงได้มีข้อตกลงให้อาเซียนรวมตัวเป็นชุมชนหรือประชาคมเดียวกันให้สำเร็จภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) แน่นนอนในกลุ่มประเทศในอาเซียนมีจุดเด่นของแต่ละประเทศที่จะเป็นจุดดึงดูดและจุดแข็งในการพัฒนาร่วมกัน (องค์ความรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. 2557. (ออนไลน์) /http://www.thai-aec.com/) ดังต่อไปนี้

1. ประเทศอินโดนีเซีย

 ประเด็นที่น่าสนใจคือ การลงทุนส่วนใหญ่ในประเทศนี้เน้นทรัพยากรในประเทศเป็นหลัก ส่วนจุดแข็งนั้นแน่นอนเมื่อเป็นประเทศที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในประเทศสมาชิกฯ (จำนวนประชากรมากเป็นอันดับ 4 ของโลกและอันดับหนึ่งใน ASEAN) อินโดนีเซียก็กลายเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีจำนวนผู้บริโภค (และเป็นมุสลิม) มากที่สุด มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุด มีทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมาก และมีระบบธนาคารที่ค่อนข้างแข็งแกร่ง แต่จุดอ่อนของประเทศนี้คือการที่ประเทศเป็นหมู่เกาะ ระบบสาธารณูปโภคและการคมนาคมก็ยังคงพัฒนาต่อไป

2. ประเทศสิงคโปร์

 สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีอัตราการรายได้เฉลี่ยต่อหัวมากที่สุดในกลุ่มสมาชิกฯ ตอนนี้ทางสิงคโปร์กำลังเน้นการขยายระบบเศรษฐกิจมายังภาคบริการมากขึ้น และลดการพึ่งพาการส่งออกสินค้า ข้อได้เปรียบของสิงคโปร์ คือตำแหน่งที่ตั้งของประเทศอยู่ในจุดยุทธศาสตร์เป็นศูนย์กลางการเดินทางเร็ว (เอื้อต่อการขนส่ง) ศูนย์การการเงินระหว่างประเทศ รวมถึงการที่แรงงานที่มีทักษะ มีการศึกษาและภาษาดี และการเมืองมีเสถียรภาพ แต่จุดอ่อนคือ เนื่องจากมีประชากรน้อยและเป็นแรงงานที่มีทักษะ สิงคโปร์จะขาดแรงงานที่เป็นแรงงานระดับล่างและมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจหรือค่าครองชีพค่อนข้างสูง

3. ประเทศกัมพูชา

กัมพูชาเป็นประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำที่สุดในอาเซียน (USD 1.6/วัน) สำหรับไทยนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศก็เป็นกุญแจสำคัญดอกหนึ่งที่จะเป็นไปได้ทั้งการสนับสนุนและบั่นทอน โอกาสในการร่วมมือ ขยายการค้า หรือการลงทุนต่างๆ จุดแข็งของกัมพูชานอกจากเรื่องค่าแรงต่ำแล้ว ประเทศนี้ยังอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายและอุดมสมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็น แร่ธาตุ หรือป่าไม้ ส่วนเรื่องที่ต้องพัฒนาปรับปรุงต่อไปคือ เรื่องระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่ยังให้บริการได้ไม่ทั่วถึงและมีต้นทุนค่อนข้างสูง และการขาดแรงงานที่มีทักษะ

4. ประเทศเวียดนาม

เวียดนามเป็นประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำที่สุดเป็นอันดับ 2 ในกลุ่มสมาชิก (รองจากกัมพูชา) สิ่งที่น่าจับตามองของเวียดนามคือการเติบโตและพัฒนาอย่างรวดเร็วในแทบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ ความต้องการภายในประเทศ รายได้ก็เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเรื่องสิทธิและเสรีต่างๆ เวียดนามมีจุดแข็งที่การเมืองที่ค่อนข้างนิ่งและมีเสถียรภาพ ประชากรจำนวนมากซึ่งถือเป็นตลาดที่ใหญ่ มีปริมาณน้ำมันสำรองมาก (อันดับ 2 ของอาเซียน) และมีแนวชายฝั่งทะเลยาวมากกว่า 3,000 กิโลเมตร ส่วนเรื่องที่ยังคงต้องกังวลอยู่คือระบบสาธารณูปโภคที่ยังต้องการการพัฒนาและราคาค่าที่ดินและค่าเช่าสำนักงานซึ่งยังถือว่าสูงมากทีเดียว

5. ประเทศลาว

ประเด็นที่น่าสนใจสำหรับลาวคือการลงทุนทางด้านสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐาน พลังงานน้ำ และเหมืองแร่ เพราะประเทศนี้อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ โดยเฉพาะ น้ำ และ แร่ธาตุ การเมืองที่นิ่งและมีเสถียรภาพบวกกับค่าแรงต่อหัวที่ยังถือว่าต่ำ (USD 2.06/วัน) ส่วนเรื่องที่น่าจะเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนหรือการติดต่อต่างๆคือ ประเทศลาวไม่มีทางออกที่ติดกับทะเล รวมถึงภูมิประเทศที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ราบสูง ซึ่งจะมีผลต่อการขนส่ง รวมถึงระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่ยังคงต้องได้รับการพัฒนาอยู่

6. ประเทศพม่า

พม่ากำลังทุ่มสุดตัวกับการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและเครือข่ายคมนาคมภายในและเชื่อมต่อกับภายนอกประเทศ ไม่ว่าจะเป็น รถไฟความเร็วสูง ถนนต่างๆ และท่าเรือ เพื่อรองรับความต้องการและการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่มากขึ้นในอนาคตอันใกล้นี้ ถ้าพูดเรื่องค่าแรง พม่ายังจัดอยู่ในประเทศที่มีค่าแรงต่อหัวค่อนข้างต่ำ (USD 2.5/วัน) แถมยังความได้เปรียบทางภูมิประเทศและเพื่อนบ้าน โดยมีพรมแดนเชื่อมโยงกับประเทศจีนและอินเดีย ส่วนเรื่องทรัพยากรธรรมชาติก็ยังมีอยู่มากมาย รวมถึงแหล่งพลังงานอย่าง ก๊าซธรรมชาติ และน้ำมันด้วย จุดที่ต้องระวัง ก็น่าจะเป็นเรื่องนโยบายในหลายๆด้านและความไม่แน่นอนทางการเมือง บวกกับสาธารณูปโภคที่ยังต้องพัฒนาอยู่

7. ประเทศฟิลิปปินส์

เป็นอีกประเทศที่มีลักษณะทางภูมิประเทศเป็นเกาะ แก่ง น้อยใหญ่ จุดเด่นของประเทศนี้คือสภาพแรงงานที่มีบทบาทมาก มีการประท้วงเกี่ยวกับเรื่องค่าแรงอยู่เรื่อยๆ การลงทุนส่วนใหญ่จะเน้นหนักไปทางตอบสนองความต้องการภายในประเทศ เนื่องจากฟิลิปปินส์มีจำนวนประชากรจำนวนมาก (มากกว่า 100 ล้านคน ติดอันดับที่ 12 ของโลก) ทำให้เป็นตลาดที่น่าสนใจและมีขนาดใหญ่มาก จุดแข็งอีกเรื่องของประเทศนี้คือประชากร (หรือมองอีกแง่คือแรงงาน) แทบจะทั้งประเทศสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษที่เป็นภาษากลางของประชาคมอาเซียน (AEC) ได้ดี ส่วนจุดอ่อนของฟิลิปปินส์คือที่ตั้งของประเทศที่ค่อนข้างห่างไกลจากประเทศสมาชิกอื่นๆ ระบบโครงสร้างพื้นฐานและสวัสดิภาพทางสังคมที่ยังต้องการการพัฒนาอยู่

8. ประเทศบรูไน

บรูไน- ประเทศที่คนไทยหลายคนไม่ค่อยจะรู้จักคุ้นชินมากนัก ที่สำคัญประเทศนี้ให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางอาหารค่อนข้างมากเลยทีเดียว ส่วนหนึ่งน่าจะมาจากการที่เป็นประเทศที่เป็นผู้ผลิต-ส่งออกน้ำมันและมีปริมาณน้ำมันสำรองรายใหญ่ในภูมิภาคอาเซียน บรูไนมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีมากเป็นอันดับ 2 รองจากสิงคโปร์

และมีเสถียรภาพทางการเมืองที่มั่นคง ที่กล่าวมานี้ นับเป็นจุดแข็งของบรูไน ในขณะที่เรื่องที่น่าจะเป็นจุดอ่อนของบรูไน คือ ขนาดตลาดของประเทศนี้ถือว่าเล็กมาก เพราะมีจำนวนประชากรอยู่แค่สี่แสนคนเท่านั้น และปัญหาขาดแคลนแรงงานที่ตามมาเป็นลูกโซ่

9. ประเทศมาเลเซีย

เป็นประเทศที่มีรายได้ต่อหัวต่อปีมากเป็นอันดับสาม รองจากสิงคโปร์และบรูไน สิ่งที่น่าสนใจสำหรับประเทศนี้คือ มาเลเซียตั้งเป้าในอีก 8 ปีข้างหน้าจะกลายเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ประเทศนี้มีฐานการผลิตและสินค้าส่งออกหลายอย่างที่คล้ายคลึงกับไทย และมีนโยบายการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูงอย่างจริงจัง นอกจากนี้ ข้อเด่นของมาเลเซียคือ ความสำเร็จเรื่องพลังงาน จำนวนปริมาณน้ำมันสำรองและก๊าซธรรมชาติที่มีอยู่มาก ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ครบวงจร รวมไปถึงแรงงานที่มีทักษะ ส่วนจุดอ่อนก็จะคล้ายๆ กับของประเทศบรูไนคือการที่จำนวนประชากรน้อยและปัญหาการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานระดับล่าง

10. ประเทศไทย

ปิดท้ายด้วยไทยแลนด์ แดนสยาม ประเทศไทยตั้งเป้าเป็น Hub หรือเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นโลจิสติกส์ หรือการท่องเที่ยว จุดแข็งของประเทศเรา คือ มีระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานทั่วถึง ที่ตั้งและภูมิประเทศเอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางคมนาคมในภูมิภาค ระบบธนาคารค่อนข้างเข้มแข็ง ขนาดของตลาดใหญ่ มีแรงงานจำนวนมาก รวมถึงการที่เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมรายใหญ่ของโลกเลยทีเดียว แต่จุดอ่อนยังคงอยู่ที่แรงงานส่วนใหญ่ยังขาดทักษะเทคโนโลยีในการผลิตส่วนใหญ่ยังเป็นขั้นกลาง และระดับความรู้และการใช้ภาษากลาง (อังกฤษ) ที่อาจทำให้เสียเปรียบด้านการแข่งขันสำหรับแรงงานเมื่อมีการเปิดเสรีแล้ว

อย่างไรก็ดีความร่วมมือของแต่ละประเทศในอาเซียนต้องการความเข้มแข็งในการความร่วมมือหากความร่วมมือเป็นเพียงแค่ข้อตกลงการพัฒนาที่จะยังไม่มี

การขับเคลื่อน ดังนั้นในกลุ่มอาเซียนด้วยกันต้องเกิดการยอมรับ และเรียนรู้ และปฏิบัติร่วมกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่แท้จริง

นโยบายการเงิน กับ นโยบายการคลัง

หลายคนอาจสงสัยว่านโยบายการเงิน หรือ Monetary Policy กับนโยบายการคลัง ที่เรียกว่า Fiscal Policy นั้นแตกต่างกันอย่างไร เมื่อไรถึงจะเรียกว่านโยบายการเงิน และเมื่อไรถึงจะเรียกว่านโยบายการคลัง และจำเป็นต้องดำเนินไปในทิศทางที่สอดคล้องกันหรือไม่

นโยบายการเงิน (Monetary Policy)

นโยบายการเงินคือ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงิน ได้แก่ ปริมาณเงิน (Money supply) อัตราแลกเปลี่ยน (Exchange rate) และอัตราดอกเบี้ย (Interest rate) ทำโดยการปรับลด-เพิ่มปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจที่จะมีผลต่อการกำหนดทิศทางของอัตราแลกเปลี่ยนให้แข็งค่าหรืออ่อนค่า และการปรับลด-เพิ่มของอัตราดอกเบี้ย ซึ่งเป็นหน้าที่ของธนาคารกลาง หรือธนาคารแห่งประเทศไทยในการกำหนดทิศทางของการดำเนินนโยบายการเงิน

ทำไมต้องมีนโยบายการเงิน

เช่นเดียวกับธนาคารกลางทั่วโลกที่ต่างก็ดำเนินนโยบายการเงินมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างยิ่งย่น กล่าวคือ ในยามที่เศรษฐกิจซบเซา หรือตกต่ำ มีคนว่างงานจำนวนมาก การดำเนินนโยบายการเงินแบบขยายตัว ก็จะช่วยสนับสนุนให้เศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้นได้ ขณะที่หากเกิดภาวะเงินเฟ้อ (Inflation) สูง ๆ อันเนื่องมาจากขยายตัวของเศรษฐกิจที่สูงเกินไป จนการผลิตมีมากกว่าความต้องการบริโภคที่แท้จริง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจได้ในอนาคต เพราะสินค้าที่ผลิตมากเกินไป อาจจะขายไม่ออกในเวลาต่อมา นโยบายการเงินก็จะดำเนินไปในแนวทางที่ดึงตัวขึ้นหรือหดตัว เพื่อลดความร้อนแรงของภาวะเศรษฐกิจดังกล่าว

นโยบายการคลัง (Fiscal policy)

นโยบายการคลังคือ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดหารายได้และการใช้จ่ายของรัฐบาล โดยในการจัดหารายได้ของรัฐบาลจะมาจากการจัดเก็บภาษีประเภทต่างๆ จากทั้งผู้ผลิต เช่น ภาษีนิติบุคคล ที่เก็บจากบริษัทห้างร้านต่างๆ หรือการจัดเก็บจากผู้บริโภค เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือที่เราเรียกกันว่า VAT หรือจัดเก็บจากผู้มีรายได้ เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นอกจากนี้ ยังมีภาษีอีกหลายประเภท เช่น ภาษีสรรพสามิต ที่จัดเก็บกับสินค้าฟุ่มเฟือย อาทิ บุหรี่ สุรา ไฟ หรือภาษีนำเข้าเก็บจากสินค้านำเข้า เช่น ภาษียรถยนต์ น้ำหอม นาฬิกา และเครื่องสำอางค์ เป็นต้น

ทำไมต้องมีนโยบายการคลัง

โดยหลักแล้ว นโยบายการคลังของรัฐบาล ถือเป็นเครื่องมือในการรักษาเสถียรภาพและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ ในยามที่เศรษฐกิจดี ภาษีที่รัฐจัดเก็บจะมีมากตามไปด้วยโดยอัตโนมัติ ตัวอย่างเช่น ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บจากการบริโภคสินค้าและบริการร้อยละ 7 ของมูลค่าสินค้าและบริการ ซึ่งหากเศรษฐกิจเจริญเติบโต เงินภาษีที่รัฐจัดเก็บได้ก็จะสูงตามไปด้วย แต่หากเศรษฐกิจไม่ดี รัฐก็สามารถนำเงินภาษีมาใช้จ่ายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจได้ ซึ่งถือเป็นการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจไปในตัว กล่าวคือ ยามที่เศรษฐกิจดี หรือหากเปรียบเป็นรถที่วิ่งเร็ว การเก็บภาษีจะเป็นเสมือนการแตะเบรกไม่ให้รถวิ่งเร็วจนเกินไปจนอาจเป็นอันตรายได้ ขณะที่ยามที่รถวิ่งช้ามาก หรือเศรษฐกิจไม่ดี มีคนตกงานเยอะ รัฐจะนำเงินภาษีมาใช้จ่ายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ทำให้รถวิ่งได้เร็วขึ้นกว่าเดิม อย่างไรก็ตาม หากรัฐนำเงินภาษีไปใช้ในทางที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจหรือไม่ได้ช่วยสร้างเสริมความสามารถในการผลิตที่เรียกว่า Productivity ในที่สุดแล้ว เงินภาษีที่ใช้จ่ายออกมา อาจเป็นประโยชน์ต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจได้จริงในระยะสั้นๆ แต่ในระยะยาวแล้วเศรษฐกิจจะไม่ได้อะไร

นโยบายการเงินและนโยบายการคลังควรจะดำเนินไปในแนวทางที่สอดคล้องกันหรือไม่

คำตอบคือ ควรเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าไม่ว่าจะเป็นการ ดำเนินนโยบายการเงินหรือการคลัง

ต่างก็มีวัตถุประสงค์เดียวกันคือ การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ การมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินนโยบายทั้งการเงินและการคลัง จะช่วยให้เราประเมินได้ว่า ในภาวะเศรษฐกิจแบบใด นโยบายการเงินและการคลังควรจะดำเนินไปอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้เราสามารถประเมินได้ว่าทิศทางของภาวะเศรษฐกิจในอนาคตจะเป็นอย่างไร เพื่อประโยชน์ในการปรับตัวของเราทั้งในการวางแผนเพื่อการบริโภคและการลงทุนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในภาวะเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นได้อย่างทันทั่วทั้ง

ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์

ข้าราชการการเมือง : (Political official)

หมายถึง ผู้ที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่ง และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติว่าด้วยข้าราชการการเมือง นายกรัฐมนตรีเป็นนักการเมืองและเป็นข้าราชการการเมืองด้วย ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นนักการเมือง แต่ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ยกเว้นผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีหรือเลขาธิการรัฐมนตรี หรือตำแหน่งอื่นที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ว่าด้วยข้าราชการการเมือง ข้าราชการการเมืองถือว่าเป็นข้าราชการประเภทหนึ่ง ซึ่งมีเครื่องแบบ มีตำแหน่ง มีเงินเดือน และยศชั้นตามที่กฎหมายว่าด้วยข้าราชการการเมืองบัญญัติ

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ ป๋อฉิมนิเทศการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2557

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาคพิเศษ (กศ.บป.) ป๋อฉิม
นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2557
ซึ่งก่อนสำเร็จการศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ทั้งภาค
ปกติและภาค กศ.บป.ต้องผ่านทดสอบประมวลความรู้
(ปากเปล่า) ก่อน

